

فرانسواز شاندرناگور
ترجمه‌ی اصغر نوری

همسر اول

من سوگوار هستم. سوگوار شوهر زنده‌ام. از مدت‌ها پیش، لباس سیاه می‌پوشم: از دو سال قبل از بیست و پنجمین سالگرد ازدواج‌مان. ماه‌های سپتامبر و اکتبر فصل خوبی برای سوگواری‌اند؛ توی بوتیک‌ها چیز زیادی برای انتخاب وجود دارد، می‌توان با پیروی از مُد به طرز نامحسوسی وارد بیوگی شد. یک دامن کوتاه، یک کت‌ودامن؛ بعد همه‌ی دامن‌ها، همه‌ی کت‌ودامن‌ها.

چند ماه بود که لباس‌های تیره بهم می‌آمدند. چرا؟ دلیلش را نمی‌دانستم. بهم می‌آمدند، همین. از بین جواهرات هم فقط یکی شان را دوست داشتم: مروارید سیاهی که شوهرم به مناسبت چهل سالگی‌ام به من هدیه داده بود. یک روز وقتی داشتم بسته‌ی آخرین خریدم، یک مانتوی دودی‌رنگ، را بازمی‌کردم، پسرهایم بهم گفتند: «باید چیزی باهاش بپوشی که به چشم بیاید، یک رنگ شاد!» آن وقت «برای شاد کردن»، شال‌گردنی از جنس وال به خودم هدیه کردم. بنفش.

آن سال، زمستان را با سیاه و بنفش سرکردم. شوهرم متوجه چیزی نشد؛ در واقع خود هم همین‌طور. سوگوارش بودم، بی‌آنکه بدانم: او فکرش جای

دیگری بود و من حواسم پیش خودم نبود.
 با بازگشت روزهای خوش آب و هوا، وقتی پیدا کردن لباس‌های تیره سخت‌تر شد، باید دستگیرم می‌شد که دنبال رنگ سیاه می‌گردم... سیاه، حتی لباس‌های زیر: زن فروشنده در حالی که لباس‌های کوتاه و مخصوص تارک دنیاها و پیراهن‌های مردانه مخصوص خانم‌های راهنما را طرفم هل می‌داد، بهم اطمینان داد: «روی پوست بزنده، فقط یک دست سیاه، نه چیز دیگر! خیلی ساده، بدون ادا اصول: این جوری خیلی بهتر است!» فکر می‌کرد فریبم می‌دهد؟ من خودم تا اندازه‌ای تلاش نمی‌کرم خودم را گول بزنم؟

ساحل‌ها گورستان‌هایی آفتایی و بزرگ‌اند از تن‌های کسانی که کنار هم دراز کشیده‌اند و عاشق هم‌اند. اما شوهرم، تنش را کنارِ تن من نگستردۀ بود: تعطیلاتش را جای دیگری می‌گذراند؛ مرگش را جای دیگری می‌گذراند؟ در گذشته، زن‌های بیوه ماه‌ها نوار سیاه‌رنگی را روی جا دکمه‌هاشان می‌زدند؛ من، تنها روی ماسه با لباس سیاه، تمام طول تابستان، نشانه‌ی سیه‌روزی‌ام را روی پوستم زدم؛ شناگری سوگوار که به هیچ نگاهی اعتنا نمی‌کرد.

پائیز برگشت - آخرین پائیزِ ما، آخرین پائیزی که «مالِ ما» بود - دیگر نداشتم به مغازه‌ها سربزم. همان لباس‌ها را پوشیدم. دیگر جرئت نداشتم بروم سراغ کمد لباس و انتخاب کنم.

یک روز صبح، برای پوشیدن پولیورم بی‌آنکه موهم بهم بزیزد، شالِ وال را انداختم روی موهم. سرم که از یقه‌ی پولیور بیرون آمد، توی آینه - برای اولین بار - زنی را دیدم که نمی‌شناختمش: جوراب‌های سیاه، دامن سیاه، پولیور سیاه و آن شال که مثل روبنده‌ای روی صورتش افتاده بود... در عمق آینه، زنی گریان خبر شکستی قدیمی را بهم می‌داد: من باخته بودم.